

1931 сыл атынны
15 күнүттэн тахсар

№ 112 (4379) ♦ 1973 сүл. Балабан ыйын 18 күнэ ♦ Сыннати
ОПТУОРУНЬУК 2 харчы

Бу боппуурас билигин тая сирийн үлэнтээрин барыларын интэрнэһиргэтэр. Буолумуна даба-
ны, бэйылгы нурдун нураан, ат аһылын кыайан соботуопналамматах дылыгар общественной
сүөһү интимиин дылбата субу тийэн иэлбит ырахан кыстыгы хайдах бэлэмнээх көрсөтөн
улахан түтүлүмтээх.

Хянгыг хайдах бэлэмнээх көрсөн эрэллэрин туһунан бийги редакциябытыгэр оройуон нэ-
һилиэктээриттэн, хаһайыстыбаларыттан ианнын биллэрдилэр;

Быйыл бийиги Калинин атынан колхозпутугар хаан дарани буолбатах ыраакан дьыл кэлэ. Былырыннн соботуепкаллабы оппут анарын дараны кыайа ылбатыбыт. Дойдуга от ууммезек Пуотарага тахсан оттоотубут. Общественнай сүөһүнү адыаһы ыра абылыгынан кыстатар ба даһыанна уөскэзэ.

Кыстыкка бөлөмнөн ки төрөөлүн үлэлэрин миэстэре сүңхүүнү бүтөрөн эрэбит. Эргэ хотонноо аромуннара ситерилинне. Ламбитааха 200 төбөдө сага таяттыгы тутан бүтэрдибит. Уу Окустаавар арыттаах муэсталаа: 200 сүөһү киирэр хотону тутулда турар. Билигин данын куутта, долборуугун олоһуута уонна монтажтыыр үлэтэ хаалла. Сүсүһүттэр олорор түртү квартираллаах дьыллара тутуллан бушчутуураатта. Онон, түмүктөөн этиэххэ, дайду үөһүтөр сүөһү бириэмэтигэр кыстыкка киллеринллэр кыахтаанна. Ниярайдар, малтэх туруктаах бороонноору баларанын 10 күнүттэн хотонго хоннобут.

Од эрээр, эрдэтгэн сыйна
 бидэнтэй, Нутгараа сүдүнү
 кыстаага көхөрүүнү хойутатар
 дон буулдубут. Бу күнэргэ
 Алтыс Учасгаага зотон, дэлэ
 гуттара уонча кибини агаарды-
 быт. Биналэргэ онно оттуу сыл-
 дыар колхозтаахтар көмөлөбүх-
 тэра. Сотору 200 сүдүнү үт-
 рүөхтээхпит, ону көрүүгэ-сара-
 йымыга сеп буолар үлбүттэри
 таһаарыахтаахпыт.

Бу күннөргө сүрүн болжолто-
бутун сүөһү сана тахсан кыс-
тыыр ыраах учуастактарылар

Болгария коммунистической
партиятын Икин Комитетын
ыгырыгытнан ССКП ИИ Гене-
ральный секретара таб. Л. И.
Брежнев бу дыл баладан ыйыт-
гар Болгария Народной Респуб-
ликатыгар добордуу ыладдытты-
ба.

БНР, София «Борово» дива
нага орофуона.
ССТА фотохрониката.

уурабын. Быйнал дөйду үнүттөө.
Амжа үнүр нигар сүлөхүт сөт-
тө тымыктан бишр—1900-д.
чукайнар ахсаминах сүбү
үтүрлүгөттөх. Онон үл-хална
үтүр.

Урах баһыгар саамай элбэг сүсүнү кыстатар Кытаанах от-
делениета Нохуга сүөсүһүттэр
азорор дьыллария тутан бүтүрдэ
билигин хотону тута сымдыар
Эбигилэ балаһыаньыа ыарахан
трактор суох буолан хотон, оло-
рор дыаа тутуута хойуутуур кут-
талыанна: Калинин аатынан пол-
кэтан тракторы уларсаан түһа-
ныага кэллэтистибит.

Бэлтонголор Хатараайм үрээр
кыстык хөтөн уонна өлөрөр дьин
тутуугун бүтэрэн эрэллэр.

Кыстыыр сүөһүнү хойутуу
сир доһуута үүрүөхтү.

[illegible]

В. С. ЛЫТКИН,
Карл Маркс аатынан нолхос

Бийиги голдохнуур бийдт 1710
мдах сүрүнүг, 700 сыйлгынн
агнэр эбнхэтэстисибэлээх. Ог-
тооһун бйлааһын 40-ч бшры-
һуан төлөрөр кмхатвахпыт.
Ог эг буоллар эбнн аһылыгы эг

лэйдик бэлэжнээн уонна сүүһүнү
исөрүүнү-харайыны тунтаран
туран, дэыл төһө да маарханын
от абылык лаппа көмчүтүн үрдү-
көв былааннаах сүүһүнү төлөр-
нүтүргэ сөрүктөнөбүт.

Нуутараа 360 сүгүнү кыста
га ыыттыбыт. Үлэһиттэра веро-
дунан таһааран кыстыыр сир-
дэригэр туһардыбит. Олорор дьы-
һара, үлэһини хотонноро бэдэм
мэһинилэр. Нуутараа бэрэст
1170 тонна эт сороһуопһаһына

Зөвн аһылыгы советуюкканы
хылга эһиги улахан суемтан
бирэбэг. Биллгин мисетэрэ 290
тонна дуард, 50 тонна лабайт
бөлөнөннө. Барыта 500 този
дураны бөлөнүннээхпит. Ем
динин манга толгуу техникана
хааччылан 25 студент улаан
сыйдыр. Зөни аһылыгы бадыа
пэвини тохтоло суох салгын
мысыаһыт.

Мисетэвэ үс сурун улаастаг таршам—Лэблйэра, Тэлоонгчонга Чыаппарава бие: хотонууан кыстыныбыт. Хотонноор оро-муннэрини санга саралаан эрэлт. Хотон зайы көрнөкүхийн олох туубут. Чыаппарава тутулам санга хотонго бийыл хайаан д киридрахытынэ табыллар. Билгини манга элбэх кайнэлэх хаас-свай, субуотунуукутары тари-бабут.

Орфейунга ыңгырыллаах Амма орто оскулатын (директор Д. П. Чечубутов) үөрэнгичилэрэ биэрбит тылларын толордулар.

Ой курдук, өт өтмөгулэр, өбөрүст астарын үүнүрдилээр, фермада сүөсүлүүтүнөн үлээлэтилер. Оттон күбүңгү практикаларын бөмүгөр Ленин аатынан колхоз Амчатаары участагар 70 тонна

талары быһар быдалаһынан 72 тоннаан төһөрүдүр. Батта кыһыл-
лыһар бөлөмнөбөттөрүн Кытык-Кутта ферматыгар таһан, дробилка
аҕыгар чамачаттуһулар.

Итени тәгә 20 тонна ләзыйканы уонна 40 тонна хаппымыта са-
бирдәһин хөмүкүләр. Мапы барытын фермада таһымга оскүдә
мәссыйнәтә сыртта. Ошолору Н. Е. Попов салаһан үләтәтә.

Г. И. ЧИРЯЕВ.

СССР Саха уобаластаабы комитетын бастаы секретара,
ССРС Верховнай Советын депутата.

САХА СИРИИ -биччаагыта
дэри кыыл табалар үөрдө-
рө төттөрү-таары аалымналар,
оттон төнөт хаар үстүн куттар кө-
лүлүүбүт назарталара кыймылла-
ыйыккы көтөр кураанах үрүң
куйаардарын курдук санаабыт
дьон билигин ити хартымканы
олус суолталаах биччааларынан
төлөрөн биринэх туттаахтар.

Туундарара бүгүүн трактордор уонна бездеходтар субуинаалар, оттон таба нитар биригээдэлэргэ почтаны, кинофильмнэри, лектордору, прахтары, ветеринардыры тизиминиэрт вертолёттар кэлэлэр. Кыһыл көмүстөөх Айдан уонна Идигитир өрүүстөрч. Туу-дубуур хайаларын таллахторунгар электротадалар үлэтиилэр, Мырийэй, Айхал, Удачная аймак-таах карьердарыттан модун күү-сүннэстөөх буолуора.

тээх самсвалдар хамбэрлентэх руданы таһаллар, кырдаас сис хайлалар хивнохторугар пробат тоһиго дүрлүтүк түһэрилдибит скаларга олордүүлүбүт таас дьаһалардаах бөлүөкөстөр үүсүл-лөр. Промышленность сайдыытын татыһарынан Саха сирэ ССРС уонна Российскай Федерация ор-то көрдөрүүлэрин ааһа түһэр.

«Сибирь кәсіпшләр» уениа туһа-
нлаа илик кыахтарэ континен-
тальной масштабынан мээрэйдэ-
ннэлэр, — дигэ суруйбута етару-
лаарыта Америка «Тайме» суру-
нлаа. — Ону сага Хотугу Амери-
каны арыллымын кытта төгснөх-
тэ сөн. Тайме кыймын итиннэ
туундара күмлаарынан үлэни-
ни оргулар бадалаанга кубу-
дур дьэри ирэр уот куйластаах
айаанын үсүлүбуйатыгар Си-
бир аан дейдутаады экономика
захчыахтаах күһө буюн үлэри-
та тутулларэ. *

Мин хэлхээн хөрүүтэ ардй бичр
цэ суалтан ураты барыта сан-
гоох, Советскай Союз илгэсн
орйтоннарыгтар үсэктинилэбт
уоина билигин үсэктинилэр но-
руот хабааимыбатын комплек-
сын кытта аян дайду эконэицата
хайм-үйе, хүн бүгүн дахсар
болодога күнэлдигн.

Саха сиритэр дойду атын эро-
буоннарыгар адыһах эбэтэр то-
ртүгү да суох минералнай сыры
ураты сыппалаах көрүкпэрэ үөс-
көөн сытар сирдэрэ арыллыны-
тар. Манна коксаһанар чох уон-
на ийылда таһым бодон сыппаас-
тааа эмиэ буолуунулар.

Саха АССР ойноруудаах куэста-
рын иһинки кэскиллээхтик сү-
бүннэрини комплекснай бэлэ-
ннэн ырытан өнгөрүтө хаа да
бодон территорияльнай-произ-
водственной комплекстары: Киин
Саха сириг (тайы хостуур уонна
тайы переработкамыр промыш-
ленность, энергетический произ-
водство, тутуу иһинэн тутуу
материалдарын промышленно-

Ити кишләр бөйөн харыстам-
лат сыраларынан ирбәт тол буор-
даах сиргә Бүдүүтәгәи ГЭС ту-
тулуына, хайаттан хәстәуур про-
мышленность бәдәи кишәлә
үдәкәлиникләр, трубнопроводлар
тардылаллар, сымаллаах түү-
ләр бултанар, сүөһү нитәгә
сыйлар.

Улук Хөтүгү сирга байдал-
наа олорун уонна сайдыытын
кытта сибээстэх уустук социаль-
най проблемалар ситивизмдэхтик
байнарымаалар. дьолуннаах

(Бүтүүтүн 2-с стр. нөр).

Хас үүнэр күн пятилеткаба байым кылааты киллэрдин!

ССКП райкомугар
Райсовет исполкомугар
Тыа хаһаайыстыбатын управлениетыгар
ЫБСЛКС райкомугар
РАПОРТ

Калинин аатынан колхоз колхозтаахтара, специалистара тохсус пятилетка үһүс, быһаарылаах сылын соруктарын ситиһилээхтик толорууга үрдэтиллибит эбэһээтэлиститибэлэри ыппан үлэлээннэр, үүтү валовой ыһын уонна государство атыһааһын сыһаабы былааннарын болдьобун иннинэ, балабан ыын 11 күнүгэр толорбуттарын туһунан колхоз бырабылманыта, партийнай комитота уонна комсомольскай тэрилтэтэ рапордуыллар.

Үүтү валовой ыһын сыһаабы былаана үөһэ этиллибит бириэмэсэ 610 тонна онугар 616 тоннанан, эбэтэр 109,9 бырыһыан, оттон государство атыһааһын—430 тонна онугар 439 тоннанан, эбэтэр 102 бырыһыан толорулууннар.

Тохсус пятилетка үһүс сылын түмүгүнэн былааны тас өттүнэн 90 тонна үүтү ыырга, оттон 75 тоннатан государство туттаарга!—Колхозтаахтар эбии эбэһээтэлиститибэлэрэ итинник.

П. П. ДЯЧКОВСКАЯ,
бырабылманыта председателэ.
М. С. ОКОНЕШНИКОВ,
партиом секретара.
Н. ВАСИЛЬЕВ,
ЫБСЛКС комитетын секретарын солбуйааччы.

Үһүс квартал түмүктэнэрэ ахсааннаах хонук хаалла. Бу күннэр Эн үлэлиир коллективын пятилетка быһаарылаах сылынаабы былааннарын ситиһилээхтик толороругар муну-туур көдьүүстээхтик туһаныл-лаахтаахтар. Бэйэн туох баар күүскүн, дылуургуон ол туһугар анаа!

НЬИРЭЙ КӨРӨӨЧҮЛЭР СИТИҤИЛЭРЭ

Онус кылааһын бүтэрбит кыргыттар Октябрина Макарова уонна Александра Сергеева дойдуларыгар, Ленин аатынан колхоз Амманаты уучаастар, фермала үлэлиир тахсыбыттар. Быһаас кулун тутартан сага төрүүнү итин-га ылыттар.

Идэаа Аһааһыгар сайын-нык биридин бэйэлэрэ 50-нуу ньирэйи көрөһүстөн туора-тылар. Манна баар амманата көөннөрбөлөрүн өгөрөдлөр, куйааска ньирэйдэрин сарайга сөрүүкэтэллэр этэ. Күнгө сүүрбөччөлүн бидонга көөн-нөрбө, хаһы өгөрөн бала-ниһиллэрэ. Аһылык иһки ар-дытар Нылааа хаарчадар мөч-чүтөллөрө.

Маннайгы ыйдарга дүөгө-лиилэр көрөр сана төрүүхтөрө суукка ахсын 500-төн тахса-лым граммы улааныттар. Са-йынны өссө эбии төлөһүтэри ситэһиттэрэ—ньирэйлэрэ ха-нук ахсын 700 грамма тийбэ эбиллэн испиттэрэ.

Эдэр сүүсүһүттэр мөччирэ-кэмгэр сөлүтүү привели ы-быттар бу күнүгэ, бөрөскү ахсааһыгар кинэр ньирэйлэр кыстык хотоннорун булуут-арык кэннэ, ыһааһын хары-нан абыллан, сүөт туораагар ууруллан быһаарылалар.

ӨРӨМҮӨННЭЭЧЧИЛЭР ХОЛОБУРДАРА

«Сельхозтехника» оройуоннаа-бы отделениетыгар производство биһр сүрүн уучаастага—өрөмүөн-нүүр мастерской коллектива си-тиһиллээхтик үлэлээн иһэр. Сыл аһыс ыйыгар манна 152 ты-һымынча онугар 162 тыһымынча солкуобайдаах үлэ барда. Бы-лааннар трактордары өрөмүөн-нээһинигэ 102, трактордар ма-туордарын өрөмүөннээһинигэ 174, автомашиналары өрөмүөннээһин-игэ 110 бырыһыан толорулуун-нар.

Мастерской бастын үлэһиттэ-ринэн сварщик, вулканизатор Т. Т. Дьячковская, слесарь А. А. Попов, о.д.а. буолаллар. Үгүс ра-бочайдар иккилии-үстүү идэни баһылымаллар. Холобур, Н. П. Давыдов слесарын, токарын сар-гэтимир ууһун, слесарь Н. П. Ар-темьев вулканизатор идэлэрин баһылаан эрэллэр.

Атын өттүттөн, рабочайдар бэйэлэрин идэлэригэр, эдэр ыч-чаттары үөртөллөр, солбуйаач-чыларын нитөллөр. Быстахтык ыллааха, быһыл саас XI кылаа-һы бүтэрбит Павел Посельский, кинээһини оскуола IX кылааһыгар үөрэнэр Дмитрий Захаров сар-жик слесарь буолулар. Уолаттар аны өссө биһр өмө идэни баһы-лыырга былааннаналлар.

Манна өрөмүөнүгэ калар трак-тордар оннуларыгар тутта бүтүн трактордары атастаһар пуун үлэһтэ бөркө тэриллибит. Бу абы-раллаах ньыма олохтоһон техни-ка туран хаалыта таһаарыллы-бата ситиһиллэр.

М ы р а а н н а

А. Г. Егорова—Ленин аатынан колхоз биллиилээх манньахсыта. Кини Амма уучаастагар Кыстык-Кугда ферматын улахан хотонун агар көрүһүгэр хаһыс да сылын

Сыл аһыс ыйын түмүгүнэн ферма үрдүнэн үүт валовойуона ыһын сорудага 104,4 быры-һыан түөллө, 82 центнер үүт өрдүк манна. Үүт-ыһын үрдэтин

1000 ГЕКТАР

Бөгөһөөһи спедканан, оройуон хаһаайыстыбалара итинчэ нэ-нээх баһыһаа күһүңгү хады-малы хоруттулар.

Ол эрээри үлэ тэһинэ бытаан. Эрилик Эристин аатынан кол-хозка биһс трактор 270 гектары хорутта. Манна иһки тракторы эбии туруоруохтаахтарын бач-чааһа диэри баһыһаа таһаара идиһтэр. Карл Маркс аатынан колхозка иһки агрегат үлэлиир да, 40 гектары эрэ тиердилэр.

Калинин аатынан колхозка—150, Ленин аатынан колхозка—200, Субуруускай аатынан сов-хозка—340 гектарга хадымал хорутулунна.

Халлаан улам тымныйан иһэр. Сир төһөрө субу кэллэ. Онон бу хаалбыт күнүгэ техника күү-һүн толору туһанар дьаһаллары ыла охсуоха наада.

Сиэмэни ууруна охсуохха

Сиэмэни уурунуу былааннаа колхозка 20 тэннэ. Субуруускай оройуон бары хаһаайыстыбалара толордулар, сөрөхтөр аһардылар даһаны. Ол тынан бараһ, кинини ыраастааһын дьымалата улахан-нык хаалан аһэр.

Механизированнай ыкылаа-таах Одылуун уучаастагар (Ленин аатынан колхоз) 60 тонна ыраас-танан ыкылаака күсүдүннэ. Эрилик Эристин аатынан колхоз-ка 154, оттон Калинин аатынан тонна ара буолла.

Совхоз бу үлэһэ үс массын-тан икитин үлэлэтэр. Оттон Карл Маркс аатынан колхоз си-мэ бурдугу ыраастааһын сар-аһы да иһик.

Онон 1120 тоннаттан оройуон үрдүнэн ыраастааһыт сиэмэ 309 тонна ара буолла.

Ыччаттар, бука бары кыттын!

ЫБСЛКС райкомун бөөртүн уураһынан, балабан ыын 22—23 күнүгүгэр оройуон бары хаһаайыстыбаларыгар сүөһү ыстыгын тэрээһин үлэлэригэр—хотоннору, сүүсүһүт-тэр олоһор дьымаларын өрөхүөннээһинигэ уонна эбии аһылыгы бөдөмнөөһинигэ комсомолецтар, ыччаттар маассабай субуогун-нуутара уонна баскыһыанньыктара ытыллаллар.

Бары комсомольскай тэрилтэлэр ыччаттар бу үлэһэ тэрээ-һиннээхтик тахсаларын уонна үрдүк өнөрүмтүөлээхтик кытталарын хааччылар өбөһүннээхтэр. Оттон хаһаайы-стыбалар салайааччылар, управлюшайдар, биригэдиһтэр субуотунуһук уонна баскыһыанньык күнүгүгэр ыччат күү-һүн толору туһанарга наадалаах бары усулуобуйалары тэри-һэллэрэ эрийиллэр.

ОРОЙУОН КОМСОМОЛЕЦТАРА УОННА ЫЧЧАТТАРА! Сүө-һү ыстыгын тэрийингэ антинайдык ыттын!

ЫБСЛКС РАЙКОМА.

Эр дьоннор да үтүөкөн сүө-сүһүт буолааларын ханнык бабарар хаһаайыстыбага ко-руоһа сөп. Бу отделениета В. Н. Сивцев 45, С. И. Мор-супов 60 ньирэйи көрөн кэл-дилэр. Ол сүүһүлэр 500-төн тахсаһы грамм улаатан, үлэ биридинилэрэ ортотунан 115-тин килограммы ыһааһынан-нылар. Оттон А. С. Портняги-на 40 ньирэйи нитэн, кини-лэртэн эмиэ сөччө кырата сүөх көмөйдөөх эти өгөрүүнү ситистэ.

ОНУҢУ БҮТЭРЭН—ФЕРМАБА

Е. И. Курашов аатынан Чу-рапчы орто оскуолатын X кы-лааһын быһыл бүтэрбит 11 уолаттар уонна кыргыттар Эри-стик Эристин аатынан колхоз-Чакырдаабы биригэдэтэин Ыс-таах ыччат-комсомольскай фер-матын таһыттар.

Кинилэр истэригэр оскуола комсомольскай тэрилтэтин секре-тара Валентина Протасова, кы-лаас комсора Валентина Дьячк-овская, Николай Попов, Егор Сте-панов, Светлана Софронова, Вла-димир Слепцов у.д.а. бааллар. БИҢИГИ КОРР.

П. ЯКОВЛЕВ.

Кулбтурнай олох сонуннара

КОЛХОЗТАРГА—МУЗЕЙ БЫЫСТАПКАТА

Культура министрствотун систематыгар киирэр республика 6 музейдарыгар 1973 сыл куоталаһымылаах сылтанан буолар. Социалистическай куоталаһым сүрүө смала: музейдар иһилинниэни кытта сибээстэрин бэргетүү, саха нуруотун урукку нар, кыһалталаах уонна бүгүнтү саргылаах оловун, нуруоттар дөдөр-дөһууларын үө.д.а. киниик сырдатан.

Итинэн сибээстэн оройуоннаа-ры кыраайы үөрөтөр музей соторутаарыта Ленин аатынаа, Эрилий Эристин аатынан колхозтар нэ-билиһиньээлэх пууннарынан, са-бынны формаларынан, бурдуку хомуйааччыларынан—барыта 11 төчөккү хабан иһо сыллар быыстапканы төрийөн үлөтөт. Ону 1000 көрүнэ хабан көрдө.

Манча музей 5 отделиннан оройуон чулуу үлэһиттэрин, Ле-ниа орденын кавалердарын, рес-публика кулбтуратын уонна ис-кусствотун деятеллэрин хаар-тыскалар, нуруоттар дөдөр-дөһууларын чарыахай туобутун — Чурапчытаагы автоматическай диэлиэнай электростанция кал-лективын үлэтин, оловун бил-һиннэрэр» хаартыскалар, билли-

лэх график художник, Н. А. Ойууускай аатынан республика-таагы бириэмийэ лауреата А. П. Мушкалов айымньылар, Саха сиригэр граждаскай сэрин сөрөх түтүннэрин көпсүр матырыйаал-лар, көмүс уустарын оҥоһуктара, былыргы танас-сап, мал-сал, ат сөбүн толору комплекга көрдөрү-лүһүлэр.

Быыстапканы көрдөрүүх инни-нэ музей директора, ССРС Суру-йааччыларын союбун чилинэа С. Ф. Софронов бийла буолбт Саха сирин суруйааччыларын VIII съезтаран үлэтин түмүктэ-рин, уус-уран литература билли-ги геройун тустарынан көпсөтө, музей научнай үлэһитэ П. Н. За-харов музей историятын кытары наа сирин үлэһиттэрин бил-һиннэрэ уонна экспонаттарга сийлини быһаарымыларн биэр-тэтэ.

Бу сырымыларга кыраайы үөрөтөр музей үлэһиттэрэ Хайа-сыт орто оскуолатын музейыгар көмүсү оҥорарго көпсөтүстүлэр.

Көһө сыллар быыстапка нэ-билиһиньээ улахан көрөхсөбилии мала.

БИИГИ КОРР.

Бу сурунаалга сурут «ЗЕМЛЯ СИБИРСКАЯ, ДАЛЬНЕВОСТОЧНАЯ»

Бу Сибир уонна Дальнай Восток зонаһынар таһаарыллар сорогох научнай—производственный, тыа-хаһаайыстыбанын сурунаал тахсар буол-бута хайымы-үйө 17 сыл буолла. Кини, бастатан туран, хаһаайыстыбазар салайааччыларыгар, специалисттарыгар, отделинелар управлааһы-дарыгар уонна биригэдиригэр, ону тэнэ тыа сирин бары үлэһиттэригэр, тыа сиринээри интел-лигентилэ аһанар.

Сурунаал Сибир уонна Дальнай Восток сирин оҥороччуларын тыа-хаһаайыстыбанын наука ситиһилэрин уонна бастыг омыттарын киниик пропагандалыыр, ураты болломтотун колхозтарга уонна совхозтарга үлэни научнайдык тарыйиин проблемаларыгар, тыа хаһаайыстыбатын произ-водствотын интенсификациялааһына уурар. Сурунаалтан тыа хаһаайыстыбатын бары сүрүн боһуруостарыгар научнай рекомендацыйалары (олор Сибир үчөнайдарынан уонна практик агрономнарынан бэриллэллэр) бүлөххэ сал.

Ол эрэри сурунаал сирин оҥороччу эрэ три-бунага буолбатах. Бу—сүөһү интэҥи, механиз-атор, туттааччы, экономист, садовод трибунага. Бу салаалар үлэһиттэрэ биһиги сурунаалыттан элбэх интэриһиргэтири уонна туһалаады булуохтара. «Сүөһү интэҥи», «Кормопроизвод-ство», «Ветеринария», «Механизация», «Экон-

мика», «Тутуу», «Мелиорация», «Хортуөннүй уонна аҥоруот астар», «Сад уонна пасека» дьон раделлар нүмөр ахсын бэриллэллэр. Итин та-һынан сурунаалга хоһоонор, көпсөһинэр, очер-кэлэр, юридическай консультациялар, сага ки-нигэлэргэ рецензиялар бачааттөнэллэр. «Айылда уонна киһи» дьон раздел аарааччылары биһиги кини көпсөһүн дөйдүбүт көрө айылбатын, байын-дуолун кытары биллиһинэрэр. Манча булталыын уонна булду, балыры үөскөтин, айылланы хармы-тайын тустарынан матырыйааллар тахсаалар. «Тас дөйдүлөр омыттарыттан» дьон сага раздел киллэриилэр. Экономическай үөрөтөччилэргэ аһаан «Экономическай билии оскуолаты» дьон рубрикаанан матырыйааллар бачааттөнэллэр.

Сурунаал авторскай активыгар—ВАСХНИЛ академиктара, Сибир уонна Дальнай Восток ин-ституттарын итиннэ омытнай станцияларын үчө-найдар, министрстволар, тыа хаһаайыстыбатын кыраайдардаагы уонна уобаластардаагы управ-леннеларын үлэһиттэрэ, колхозтар итиннэ сов-хозтар салайааччылар уонна специалистара, производство бастыгынара, суруйааччылар, жур-налистар. Сурунаал бары нүмөрүгэр үчүгэйдик ойууһаналлар.

И. ПЕТРОВ,

сурунаал кылаабынай редактора.

Дьыллар уонна дьоннор

ЫТЫКТАШАР КЫРДЬАБАС

хөһөһиньээх, үгүс оруттээх буоллаа эбээт. Биһи-ги көпсүр килибит үлэте эһи онук. Ону ба-рытын бу кыраайы сурууска киллэрэр кылаа-быт.

Гриша Слепцов 1936—1949 ес. Чурапчы оройуонун үбүн салаатын сөбүдүссөһүйүн 11 сыл уонна кэли инспекторынан үлэлэбэтэ. Ити бириэмэ 8 сыл райсовет исполкомун чилинэа нн уонна бир сыл исполком председателин сөбүдүуааччынан үлэлэбэтэ. Ити кэһиниттэн ү-министрствотыгар ревизорунан, Якутскайдаагы «Сельхозбанк» уполномоченнайынан, гострах управлениетын бухгалтер-ревизорунан уаһа кэһини Якутскайдаагы үүвөһийин харыстыыр станция старшай бухгалтерынан үлэлээн олорон 1963 сыллаахха 60 сааһыгар пенсияга тахсы-быта.

Эдэр сааһыгар Гриша Слепцов бэйэтин кыһаар, үтүкүнэ киниин уонна үчүгэй кылыһыт ба-һымытынан биллэрэ. Улахан иһаахтарга кылы-һын дьон бийирэбилии ылар. Баһыга баста-ки комсомольскай дьейка тэриллиитигэр элбэх-тик комсомолт, ыччаттары көүдүлэбит үтүөлөх-төнөлөх. Пенсияга да тахсан баран, кини иһи-лэтин комсомольскай тэриятэтин кытта мкеа сибээстэһэр.

Коммунист Г. Д. Слепцов дьон-нуруот туһугар үлэлээн аһыт үтүөлэрэ Уль Кыһыл Знамята орденынан, «1941—1945 ес. Ара дойду Улуу сэриниттэр килиһиньээх үлэтин иһин», «Улэга туй-гунун иһин» медалларынан бөлөтөһөһиттэрэ. Гри-горий Дмитриевич 70 сааһын төмөтчү туолла, ол да буоллар бөлигин даһаны чаһын-чаһын көрүтүнээх, оҥолорун, сизиннэрин үтүөтэ, көрөтэ үөрөтөһитэ олорор.

А. МОХНАЧЕВСКАЯ.

ПЕТРОПАВЛОВСК - КАМЧАТ-СКАЯ. Бу оонньуурдары Камчат-наа эрэ Уһун хоту дойду нуруотга-рын олохторун-дьаһахтарын, айы-чайдарын үчүгэйдик билэр дьон оҥороллор. Хас оонньуур бэйэтэ тусла характердаах, хатыламат иолориттаах.

Снимокка: «Наргали» — олох үһүүтэ.

Ю. Муравин фотота. ССТА фотохрониката.

ЧИЛИГЭ БАЛАҔЫАННЫА

НЬЮ-ЙОРК (ССТА). Чилиттен тахы чаастарыгар таргаммыт са-информационнай агентстволар баһалаһын (курдук) бияр да биллэрэллэринэн, онко балабан ыйын 11 күнүгэр Чили союуона-най правительствотын суулар-быт уонна дойдуга былааһы ы-быт байманнай хунта күүстэри-тэр сөбүлэһиньээх утарсым сал-бана турар. Дойду столицатыгар уонна көккө атын нуораттарыгар бу утарсым даһаардааһын уон-на даһаһынааһын суоһууур сага иһитиннэрнэлэр аһылаа-һылар. Ордук даһаардаах кыргы-һымнар Сантьяго чуһаһыгар ра-бөчөйдар олорор сирдарыгар уон-на университет оройуонугар буоллулар. Онко хунта сэринлэрэ танкалары уонна артиллерианы туттарга күһэллэһиннэр. Бастагы сөбүдүссөһүйэлэринэн, байманнай бунт түмүгэр хайымы-үйө тыһыи-паттан тахса кийи өлө.

Байманнай хунта бачааһа та-һаарбыт коммунисттыттан көс-төрүһүн, өлөрүлүбүт президент Сальвадор Альенде пистэлэһиннэн, бөрт тиэтэлинан көмүлүбүт. Коммунистега кини «бөһөтүгэр тиһимитин» туһууан (путч бас-

Родантер А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

КУНДУ ААБААЧЧЫН 1974 СЫЛГА

«САҢА ОЛОХ»

хаһыакка сурутаргын умнума!

СУРУТУУ СЫАНАТА:

Сылга—3 солк. 12 харчы

6 ыйга—1 солк. 56 харчы

Сурутууну «Союзпечать» агентстволара, сибээс өдүло-ниолара, бачаат общественай тарбатааччылар хаарчага суох ылааллар.

БИИГИ ААДЫРЫСЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс ул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор— 9-13-95, редакторы солбуйааччы, эпизот-секретарь—9-14-95, отделилар— 9-14-95, уопсай—9-15-05.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета депутатов труда-щихса Якутской АССР